

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

08.01.2025

м. Харків

№ 70/3-рк/к

**ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**
(інформація, доступ до якої обмежено)
xaltyrinorada@ukr.net

Про припинення бездіяльності, що містить
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

- (1) Східним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) у ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції встановлено наступне.
- (2) Згідно з відомостями, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань **ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ** (далі – **ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ**) є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*, дата проведення державної реєстрації – 21.05.1997, місцезнаходження: *інформація, доступ до якої обмежено*; основний вид діяльності: *інформація, доступ до якої обмежено* (код за КВЕД *інформація, доступ до якої обмежено*).
- (3) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (4) Відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет селищної ради входить до системи місцевого самоврядування.
- (5) Згідно із статтею 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

- (6) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що, зокрема, органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (7) Отже, реалізація ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ покладених на нього повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Нормативно-правове регулювання

- (8) 09.07.2023 набув чинності Закон України «Про управління відходами», у зв'язку з чим Закон України «Про відходи» втратив чинність.
- (9) Згідно із статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», до житлово-комунальних послуг належить послуга з управління побутовими відходами.
- (10) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцями послуг з управління побутовими відходами є адміністратор послуги з управління побутовими відходами, а у разі його відсутності – визначений у встановленому законодавством порядку суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів.
- (11) Відповідно до підпункту 23 пункту «а» частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції, що діє з 09.07.2023) визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів належить до віддання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
- (12) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про управління відходами»:
- побутові відходи - змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств. Побутові відходи не включають відходи промисловості, сільського і лісового господарства, рибальства та аквакультури, резервуарів для септиків, каналізаційних мереж та відходи їх оброблення, включаючи осад стічних вод, транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився, відходи будівництва та знесення, вуличний змет, медичні відходи;
  - послуга з управління побутовими відходами - операції із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів, а також діяльність, пов'язана з організацією роботи системи управління побутовими відходами, що здійснюється виконавцем послуги з управління побутовими відходами;
  - суб'єкт господарювання у сфері управління відходами - юридична особа або фізична особа-підприємець, що здійснює збирання, купівлю, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів відповідно до законодавства;
  - управління відходами - комплекс заходів із збирання, перевезення, оброблення (відновлення, у тому числі сортування, та видалення) відходів, включаючи нагляд за такими операціями та подальший догляд за об'єктами видалення відходів;
  - операції з управління відходами - збирання, перевезення, відновлення та видалення відходів;
  - збирання відходів - операція, що полягає у вилученні, купівлі, накопиченні та зберіганні відходів суб'єктами господарювання у сфері управління відходами,

включаючи роздільне збирання, з метою подальшого перевезення відходів на об'єкти оброблення відходів;

- перевезення відходів - операція, що полягає у транспортуванні відходів від місця їх утворення до об'єкта оброблення відходів, а також від одного місця/об'єкта до іншого.

- (13) Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3 Закону України «Про управління відходами» одним із основних принципів державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами є формування конкурентного середовища у сфері управління відходами – суб'єкти господарювання, органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не повинні вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію у сфері управління відходами.
- (14) Відповідно до частини першої статті 33 Закону України «Про управління відходами» послуга з управління побутовими відходами є комунальною послугою і надається відповідно до законодавства про житлово-комунальні послуги та правил, встановлених Кабінетом Міністрів України, з урахуванням регіональних та місцевих планів управління відходами та правил благоустрою населеного пункту.
- (15) Частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами» визначено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Виконавчий орган місцевої ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).
- (16) Відповідно до пункту 6 Правил надання послуги з управління побутовими відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835 (далі – Правила) суб'єкти господарювання, які здійснюють операції із збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України порядку згідно з частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами».
- (17) Відповідно до частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить, зокрема, визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- (18) Відповідно до пункту 2 Правил, виконавець послуги - суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги.
- (19) Відповідно до пункту 1 Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918 (далі – Порядок), цей Порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів відповідно до правил благоустрою населеного пункту, регіональних та місцевих планів управління відходами на відповідній території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (далі – конкурс).
- (20) Згідно з пунктом 2 Порядку, організатор конкурсу – виконавчий орган сільської, селищної, міської ради або місцева держадміністрація у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом.

- (21) Пунктом 4 Порядку передбачено, що підготовка та проведення конкурсу забезпечується організатором конкурсу.
- (22) Враховуючи вищенаведене, суб'єкти господарювання, які будуть здійснювати операції із збирання та перевезення побутових відходів повинні бути визначені органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах.
- (23) Враховуючи вищезазначене, орган місцевого самоврядування зобов'язаний визначати виконавців послуг із збирання та перевезення побутових відходів на конкурсних засадах.
- (24) Слід зазначити, що до набрання чинності 09.07.2023 Закону України «Про управління відходами» діяв Закон України «Про відходи», яким також було передбачено, що виконавців послуг з вивезення побутових відходів (наразі – послуга із збирання та перевезення побутових відходів) визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
- (25) Одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема в частині здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі під час прийняття органами влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи) будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-яких інших дій чи бездіяльності.

Обставини

- (26) Відділенням встановлено, що відповідно до інформації ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, наданою листами від 19.09.2024 № 01-21-04/1316 (вх. від 20.09.2024 № 70-01/2394) та від 20.10.2023 № 01-21/02.2-26/1643 (вх. від 31.10.2023 № 70-01/2277) (далі – Листи) протягом 2021-2023 років та поточного періоду 2024 року (на момент надання відповіді на вимогу Відділення) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ на конкурсних засадах виконавці послуг з вивезення чи із збирання та перевезення побутових відходів на території населених пунктів, на які поширюються повноваження МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ не визначалися, місцевий план управління відходами не затверджувався, проте проводяться роботи щодо розробки та виготовлення документів, на основі яких буде розроблено місцевий план поводження з побутовими відходами.
- (27) Слід зазначити, що у роз'ясненнях, наведених у листі Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 25.01.2024 № 1496/25/10-24 (вх. від 26.01.2024 № 70-01/64к) до Антимонопольного комітету України вказано, що *«територіальна громада в межах своєї компетенції вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян в частині управління побутовими відходами, та під час проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з управління побутовими відходами мають бути враховані положення регіонального та місцевого планів у разі їх затвердження»* (мова оригіналу).
- (28) Крім того, ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ в Листах повідомлено Відділення, що збір та вивезення побутових відходів на території населених пунктів, на які поширюються повноваження МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, а саме с. Мартинівка, с. Мар'янівка, с. Тишенківка, с. Вакулиха, с. Лісове, с. Шевченка, с. Білухівка, с. Варварівка здійснюється ХАЛТУРИНСЬКИМ ГОСПРОЗРАХУНКОВИМ КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*, далі – ХАЛТУРИНСЬКЕ ГСКП).

- (29) На території населених пунктів, на які поширюються повноваження МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, порядок поводження / управління побутовими відходами визначено «Правилами благоустрою території населених пунктів Мартинівської сільської ради Полтавської області», які затверджені рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 29.04.2021 № 32/2021 та «Програмою охорони навколишнього природного середовища Мартинівської сільської ради на 2021 – 2024 роки», яка затверджена рішенням 12 позачергової сесії 8 скликання МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 12.11.2021 зі змінами від 11.05.2023.
- (30) Рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 29.03.2024 № 460/2024 «Про проведення весняного двомісячника санітарної очистки, благоустрою та озеленення на території Мартинівської сільської ради» затверджені заходи по проведенню двомісячника санітарної очистки, благоустрою та озеленення серед яких:
- ХАЛТУРИНСЬКОМУ ГСКП забезпечити контроль за безперебійним централізованим вивезенням твердих побутових відходів;
  - керівникам підприємств, установ, організацій, закладів, незалежно від форм власності, укласти угоди (договори) на вивезення побутових відходів і сміття.
- (31) Отже, протягом періоду липня 2023 року – вересня 2024 року виконавці послуг із збирання та перевезення побутових відходів на території населених пунктів, на які поширюються повноваження МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, на конкурсних засадах ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ не визначались.
- (32) Крім того, слід зазначити, що до липня 2023 року виконавці послуг із вивезення побутових відходів на території населених пунктів, на які поширюються повноваження МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, на конкурсних засадах ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ також не визначались.
- (33) Відповідно до пункту 3 частини першої статті 17 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право брати участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів на певній території.
- (34) Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на збирання та перевезення побутових відходів. Основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати якісне надання послуг за прийнятними цінами.
- (35) Відповідно до пункту 3 Порядку, учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері управління побутовими відходами. Кількість учасників конкурсу не обмежується.
- (36) При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.
- (37) Невизначення на конкурсних засадах ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, всупереч вимогам чинного законодавства, виконавців послуг із збирання та перевезення побутових відходів в установленому законодавством порядку, може обмежувати право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із збирання та перевезення побутових відходів відповідно.

- (38) За умов проведення конкурсу, між учасниками відбувалося б змагання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, що є змістом поняття конкуренції згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (39) За наявною у Відділенні інформацією послуги із збирання та перевезення побутових відходів у Полтавському районі Полтавської області надають, зокрема, КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЧУТІВСЬКЕ» (ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*), МАШІВСЬКЕ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО (ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*), КАРЛІВСЬКЕ ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА (ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*), які могли б приймати участь у конкурсі із визначення виконавця послуг із збирання та перевезення побутових відходів на території населених пунктів, на які поширюються повноваження МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ.
- (40) Крім того, пунктом 33 Порядку передбачено, що у рішенні про визначення переможця (переможців) конкурсу зазначається строк, протягом якого переможець (переможці) має (мають) право здійснювати операції із збирання та перевезення побутових відходів і який становить п'ять років з дати укладення договору на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів.
- (41) У разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і конкурсною комісією прийнято рішення щодо визначення його переможцем конкурсу або у випадку прийняття конкурсною комісією рішення про відхилення конкурсних пропозицій всіх учасників конкурсу, крім одного, строк, на який він визначається переможцем конкурсу на певній території територіальної громади, повинен становити 12 місяців, після чого організатором конкурсу проводиться новий конкурс
- (42) Таким чином, бездіяльність ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, яка полягає у невизначенні на конкурсних засадах виконавця послуг із збирання та перевезення побутових відходів може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням
- (43) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (44) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (45) Отже, бездіяльність ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, яка полягає у невизначенні на конкурсних засадах виконавця послуг із збирання та перевезення побутових відходів на території населених пунктів, на які поширюються повноваження МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у

вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів.

Враховуючи наведене, на підставі пункту 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає **ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ** (ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*) такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

припинити бездіяльність, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції, шляхом визначення на конкурсних засадах виконавця послуг із збирання та перевезення побутових відходів (виконавців відповідних послуг) на території населених пунктів, на які поширюються повноваження **МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ**.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій **ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ МАРТИНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ** необхідно повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (за адресою: вул. Капітана Володимира Кісельова, 1, м. Полтава, 36014 та на e-mail: khrv@amcu.gov.ua) у **4-х місячний термін з дня їх отримання** із наданням копій підтверджуючих документів.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК